

FEROVIARII Moldovei

N 18 (5834) 6 mai 2015

Ziarul apare din 1 mai 1941

Stimați feroviar și veterani ai magistralei din Moldova!

Din numele administrației ÎS «Calea Ferată din Moldova» și al Sindicatului de profil al feroviarilor vă transmitem cordiale felicitări cu ocazia Zilei Victoriei asupra fascismului!

În această primăvară se împlinesc 70 de ani din acea memorabilă zi de 9 Mai 1945, când s-a pus capăt aceluia război sîngeros.

Sărbătoarea de 9 Mai simbolizează bărbăția și sacrificiul tuturor popoarelor în crîncena încăierare cu fascismul. Noi nutrim un profund respect pentru cei care au apărut independența țării noastre în anii cumpliți ai războiului și au plătit cu viața pentru aceasta.

Vă dorim din tot sufletul dumneavoastră și persoanelor apropiate multă sănătate, dispoziție bună, optimism și tărie de spirit. Fie ca niciodată să nu se mai repete războaiele și copiii, nepoții noștri să aibă un cer pașnic de asupra capului!

Vladimir CEBOTARI,
director general al ÎS
«Calea Ferată din Moldova»

Ion ZAPOROJAN,
președinte al Federației Sindicatului
feroviarilor din Moldova

Stația Basarabesca

Eroismul nu poate fi dat uitării

Călătorind pe Calea Ferată a Moldovei și vizitînd stațiile nodurilor feroviare mari, ne oprim neapărat privirea la locomotivele cu abur-monumente, instalate de feroviar în memoria evenimentelor din anii războiului, a angajaților căii ferate, care au muncit aici în acei cumpliți ani de foc. Fapta de eroism a acestora a fost înscrisă pe vecie în istoria glorioasă a Marelui război pentru apărarea Patriei.

«Totul pentru front, totul pentru victorie!» — această lozincă a devenit cea mai principală chiar din primele zile ale războiului pentru feroviar, care au luat locul muncitorilor plecați pe front. Deseori avem ocazia să aflăm despre faptele de eroism ale ostașilor, care au apărut Patria cu arma în mînă. Dar ciți angajați civili ai căii ferate au fost răpuși de gloanțele și obuzele inamicului, îndeplinindu-și datoria civică! Să ne amintim astăzi de ei.

Mișcăriști, locomotivari, vagonari, macagii, șefi de manevră, impiegați de mișcare și slingeri munciau fără a lua în seamă pericolele, cu gîndul doar la victoria asupra dușmanului... Ei salvau patrimoniul feroviar, evacua vagoanele cu muniții și armament din zona militară periculoasă.

Este imposibil a-i enumera pe toți feroviar, care și-au sacrificat viața pentru libertatea Patriei, pentru pacea și liniștea zilei de azi. Dar un adevăr este incontestabil: e considerabil aportul feroviarilor magistralei noastre la Marea Victorie și noi nu avem dreptul să-i dăm uitării. Să-i uităm pe cei ce și-au dat viața pentru viitorul nostru, care în acei ani de groază săvîrșea zilnic fapte de eroism de muncă de dragul Marii Victoriei.

Răsfoind paginile istoriei...

În cele 22 de zile din momentul începerii războiului și pînă la evacuare stația Chișinău a fost bombardată de aviația fascistă mai bine de 50 de ori.

Pe 4 iulie 1941, lovit de un obuz, a luat foc depozitul de produse petroliere al stației. Stingerea incendiului s-a desfășurat sub conducerea șefului trenului de pompieri Okunenko. În timpul bombardamentelor aviației inamice mulți feroviar ai stației, demonstrînd curaj, rămîneau la locurile de muncă. Printre acestea erau conducătorul stației Chișinău, macagii și șefi de manevră, comunicaționiști și energeticieni.

În primele zile ale războiului ziarul «Pravda» a publicat în paginile sale un articol despre feroviar, care prin munca lor eroică ajutau la zdrobirea dușmanului. De rînd cu alte exemple publicația a povestit și despre eroismul mecanicului de locomotivă de la depoul Chișinău N. Bezuglov, care în timpul

Întrevedere la nivel înalt

În perioada 20-24 aprilie 2015 în orasul Praga, Republica Cehă, a avut loc cea de-a 30-ea ședință a Conferinței directorilor generali (reprezentanților responsabili) ai căilor ferate din cadrul OSJD.

Delegația ÎS «Calea Ferată din Moldova» a fost condusă de Serghei Tomșa, vice-director general, responsabil de infrastructură și tracțiune.

La ședință au participat reprezentanți ai 24 de țări din cadrul OSJD, reprezentanți ai observatorilor OSJD din partea SA «FPK» și SNŢF, întreprinderi asociate OSJD, precum și reprezentanți ai MSJD și CSTP. Secretar al ședinței a fost Sozda Tadeuș, președinte al Comitetului OSJD.

Un cuvînt de salut a adresat participanților Conferinței Nemets Ladislau, vice-ministru al Transportului din Republica Cehă. Pe agenda zilei au fost aprobate și examinate 16 chestiuni.

Conferința a aprobat rezultatele activității Comisiei pentru trafic de marfă, trafic de călători, infrastructură și material rulant, Grupului permanent de lucru al OSJD pentru codificare și informatică, chestiuni financiare și de calcul.

Au fost aprobate pentru a fi puse în aplicare din 1 iunie 2015 modificările și completările GNG. În scopul asigurării continuității procesului de trafic pe rutele internaționale și dezvoltării traficului de marfă Europa-Asia a fost susținută intenția CFM de a participa în calitate de invitat la consfătuirile de coordonare a ora-relor circulației marfărilor în Europa.

Conferința a decis continuarea muncii de actualizare a Acordului cu privire la SMPS fiind luate în cont modificările și completările, de perfecționare a Acordului privind STV și însăși STV.

În rezultatul activității Comisiei de infrastructură și material rulant Conferința a aprobat o serie de îndreptare ale OSJD, a decis anularea unor îndreptare OSJD ale Comisiei respective.

Conferința a hotărît să ia act de informația despre pachetul de documente pregătit de companiile feroviare cointeresate BC, KTJ, SAD «RJD» și UBJD la tema «Participarea companiilor feroviare cointeresate la analiza îndreptărilor comune ale OSJD/MSJD». S-a luat decizia de a propune sesiunii a 43-a a Consfătuirii miniștrilor OSJD adoptarea următoarei chestiuni: a susține inițiativa Căilor ferate din Ucraina de pregătire a propunerilor privind abordarea comună a cerințelor în domeniul pregătirii profesionale a cadrelor pentru traficul internațional de marfă. În acest scop va fi creat Grupul de lucru în vederea pregătirii propunerilor pentru abordarea comună a cerințelor în domeniul pregătirii profesionale a cadrelor din reprezentanți ai părților cointeresate.

Conferința a examinat cererea Guvernului Republicii Coreea de primire în rîndurile OSJD și asociere la SMPS și SMGS. Din cauza lipsei unanimității examinarea chestiunii în cauză a fost aminată pentru anul 2016.

A fost adoptat bugetul definitiv pe anul 2015 și cel preventiv pentru 2016.

În calitate de Secretar al Comitetului OSJD a fost desemnat Kiss Atilla, membru-reprezentant al Ungariei în cadrul

OSJD în perioada 1 mai 2015 — 30 iunie 2018.

La Conferință s-a acordat statut de întreprindere asociată OSJD societăților cu răspundere limitată «SIGIS», «SIGIS Trans-Serviss».

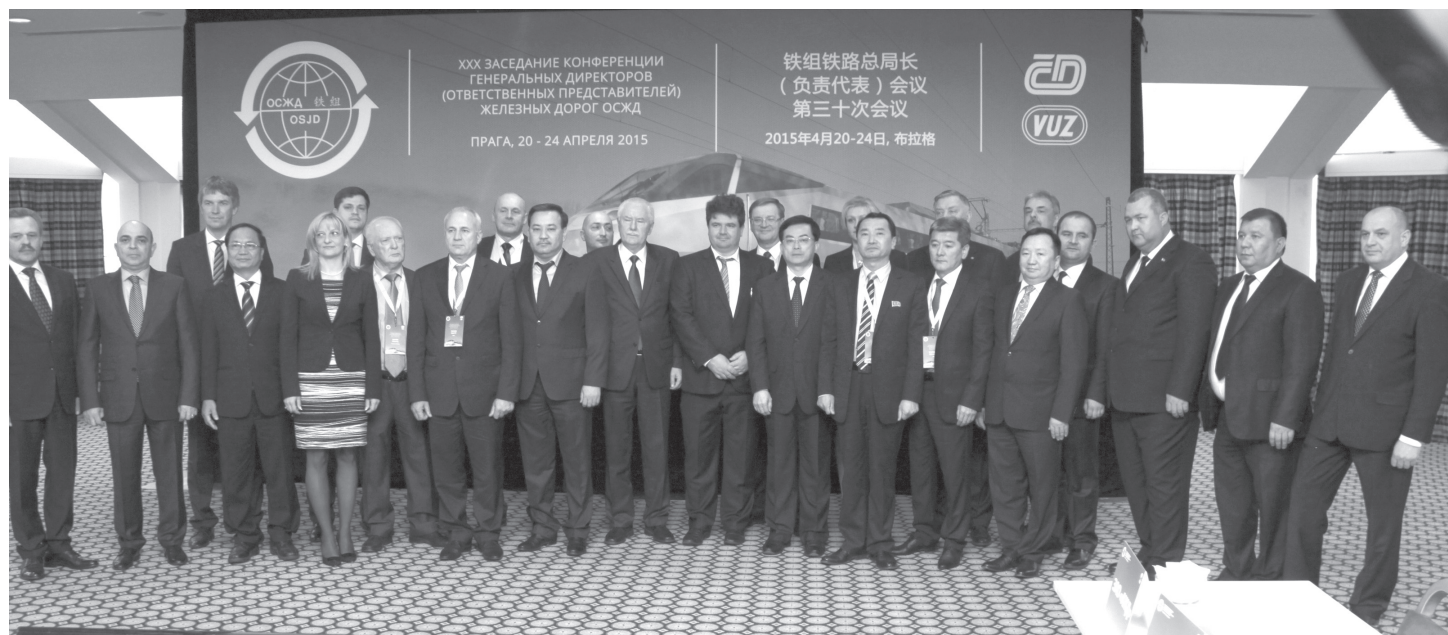
La încheierea activității Conferinței directorilor generali a fost semnat protocolul final.

Următoarea ședință va avea loc în perioada 25-29 aprilie 2015 în Republica Kirgizstan.

Pe parcursul desfășurării Conferinței au avut loc intîlniri de lucru ale delegației CFM cu reprezentanții Căii ferate din Azerbaigan, Căii ferate din Georgia și «Ukrzaliznița» în problema achitării datoriilor reciproce.

**Nicolae BARBĂSCUMPĂ,
șef al serviciului relații internaționale
și protocol al Direcției strategii
și relații internaționale a ÎS «Calea
Ferată din Moldova»**

Imagini de autor

70 DE ANI AI MARI VICTORII

Să cinstim eroismul soldatului

În ajunul Zilei Victoriei nu putem să nu ne gândim, cit de prețioși au fost pentru noi, cei în viață, acești 70 de ani pașnici! Victoria în Marele război pentru apărarea Patriei, Biruința asupra fascismului în cel de-al doilea război mondial au fost o mare bucurie pentru oamenii din întreaga lume, în special pentru cei ce au aflat despre Victorie nu de la alții, ci care au plătit pentru ea un preț mare — sănătatea și viața camarazilor de arme, care au câștigat-o cu propriul sînge. Această mare Victorie este un eveniment sacru, pe care omenirea nu trebuie să-l uite niciodată și să se închine cu pietate în fața supraviețuitorilor, ce ne-au asigurat un cer senin și pașnic.

Amintesc cu durere și tristețe, că acum 13 ani, cînd la nodul feroviar Basarabeasca a fost creat Consiliul veteranilor războiului și munci în transportul feroviar, organizația noastră a veteranilor de război număra 57 veterani! La fiecare trei ani noi refaceam listele, deoarece ele deveneau tot mai scurte. În anul 2008 am revăzut ultima dată aceste liste și am decis să n-o mai facem, ci să luăm într-un chenar negru numele celor decedați. La acel moment mai erau în viață 19 veterani de război. În prezent (pe 17 aprilie) la nodul nostru feroviar sînt 5: trei veterani ai războiului — **Ivan Bondarev, Egor Rubțov și Trofim Kiriuscenko**, un participant al frontului de muncă — **Melania Lavrova**, și un fost deținut în lagărele de concentrare — **Andrei Belii**. Iar în total în orașul Basarabeasca locuiesc 10 veterani.

Despre cei trei veterani ai războiului și ai transportului feroviar ziarul nostru a povestit în repetate rînduri. Sînt oameni stimabili și vestiți la nodul feroviar. Totuși, cu ocazia Zilei de 9 Mai datoria noastră este de a vorbi iarăși despre ei, a le adresa cuvinte de bine, a aminti tuturor ce oameni merituosi trăiesc alături de noi.

Ivan BONDAREV, veteran al Marelui război pentru apărarea Patriei, cavalier al ordinului «Marele război pentru apărarea Patriei din anii 1941-1945» de gradul I,

decorat cu medaliile «Pentru Victorie asupra Germaniei în Marele război pentru apărarea Patriei din anii 1941-1945», «Pentru asaltul Vienei», «Pentru eliberarea orașului Praga», «40 de ani ai Victoriei în Marele război pentru apărarea Patriei din anii 1941-1945», «Meritul Civic», fost cercetaș pe front, pedagog emerit al Moldovei, înscris în Cartea de Aur de onoare a Republicii Moldova, fost director al școlii medii Basarabeasca, autor a 150 de articole de ziar și revistă, 130 creații muzicale, 5 cărți, invalid de gradul II al Marelui război pentru apărarea Patriei — continuă și astăzi să păstreze legătura cu generația tînără.

Egor RUBȚOV, veteran al Marelui război pentru apărarea Patriei, cavalier al ordenelor «Steaua Roșie» și «Marele război pentru apărarea Patriei», decorat cu medaliile «Pentru vitejie», «Pentru merite de luptă» și multe altele. Fiind șofer pe front, a ajuns cu lupte pînă în Prusia Orientală, unde a fost rănit grav.

După terminarea războiului și-a petrecut întreaga biografie de muncă în secția liniei nr.3 Basarabeasca.

Trofim KIRIUȘCENKO, veteran al Marelui război pentru apărarea Patriei, cavalier al ordenelor «Marele război pentru apărarea Patriei», «Slava» de gradul doi, decorat cu medaliile «Pentru vitejie», «Pentru eliberarea Poloniei», «Pentru Victorie asupra Germaniei în Marele război pentru apărarea Patriei din anii 1941-1945», fost

mitralior, a activat în domeniul transportului feroviar 46 de ani, dintre care circa 30 — la remiza vagoane nr.2.

Activiștii Consiliului veteranilor de la noi îi vizitează, deoarece numai doi dintre ei se mai pot deplasa de sinestătător, pe cînd ceilalți trei sînt imobilizați la pat. O atenție mare le acordă tinerii de la Centrul de tineret din orașul Basarabeasca. Vizitîndu-i la domiciliu, ei discută mult cu veteranii, ascultă cu plăcere povestirile lor. S-a întîmplat la fel și după întîlnirea cu participantul frontului de muncă Maxim Kambur, care a muncit o perioadă îndelungată în secția liniei nr.3. Veteranul le-a povestit tinerilor. Au discutat, au glumit. Iar peste două zile Maxim Kambur a plecat în lumea celor drepti... Tinerii îi vizitează deseori pe veterani, le ajută și fizic, și moral.

Am îndurat multe greutăți și noi, copiii războiului. Numai că în acea perioadă eram prea mici ca să conștientizăm întregul tragism al situației, nu puneam toate la inimă ca mamele noastre. Aveam tați, care ne apărau. Dar și pe de asupra noastră zburau urlînd avioanele fasciste, buibuiau împuscăturile. Îmi amintesc cum ne luau în brațe și ne aruncau în sus ostașii-eliberatori, ajunși pe meleagurile noastre.

Timpul trece implacabil... Curînd va veni o zi, cînd generația în creștere nu va mai putea vedea un veteran viu, cu pieptul plin de ordine și medalii, mai ales de Ziua Victoriei — 9 Mai.

Adresăm tuturor din inimă felicitări cu ocazia sărbătorii Victoriei, JUBILEULUI de 70 de ani al acesteia, le dorim sănătate și viață lungă.

Lidia VOLOȘCIUK,
președinte al Consiliului veteranilor
transportului de la nodul feroviar
Basarabeasca

OPINIE

Ziua Victoriei și Ziua Europei

Cu ocazia apropierii Zilei Victoriei și a Zilei Europei, colectivul Palatului de cultură al feroviarilor felicită angajații Căii Ferate din Moldova și le urează multă sănătate, pace în familie, pace în țară și în toată lumea.

Se știe că Ziua Victoriei este percepută în mod diferit în diferite țări. În timp ce țările din vestul și centrul Europei sărbătoresc Ziua Europei, estul, în special Rusia și unele state ex-sovietice, sărbătoresc Ziua Victoriei. Însă nu există, de fapt, nici o legătură între Ziua Europei și Ziua Victoriei. Cea din urmă a apărut în fosta URSS și comemorează încheierea celui de-al doilea război mondial.

9 Mai este sărbătorită ca Ziua Victoriei legată de capitularea Germaniei naziste. Decizia capitulării a fost luată însă în dimineața zilei de 7 mai, în prezența generalilor britanici și americani. Stalin a fost însă nemulțumit că nemții nu au semnat capitularea în prezența generalului sovietic Jukov. Astfel, a insistat ca actul capitulării să se repete. Ceea ce s-a și întîmplat în seara zilei de 8 mai și în fața sovieticilor, iar diferența de fus orar între Berlin și Moskova (la Moskova era ora 0.16) i-a permis lui Stalin să declare 9 mai Ziua Victoriei.

Referitor la Ziua Europei, aceasta a apărut după ce, pe 9 Mai 1950, Robert Schuman a propus unirea industriilor de oțel și cărbune ale Franței, Germaniei de Vest și ale altor state, ducînd la crearea Comunității Europene a cărbunelui și oțelului. Acest eveniment este punctul de temelie al creării Uniunii Europene așa cum o cunoaștem astăzi. Însă oficial, Ziua Europei a fost consfințită în 2008 prin decizia Parlamentului European.

În Republica Moldova încă mai persistă la unii confuzia că Ziua Europei ar avea o legătură cu Ziua Victoriei. După cum am văzut, această legătură nu există. Țara noastră a preluat această sărbătoare de la Uniunea Sovietică și după obținerea independenței a continuat ca în majoritatea localităților ei să fie organizate manifestații în această zi. Ținînd cont că în urma acestui război sîngeros au murit aproximativ 72 milioane de oameni, conform estimărilor oficiale, o asemenea zi ar trebui, în mod firesc, comemorată și nu sărbătorită.

Ziua Europei a căpătat în Republica Moldova o conotație mai importantă în ultimii ani. Cu toate acestea, Chișinăul nici odată nu a stabilit sărbătorirea acestei zile de 9 mai, odată cu întreaga Europă. În 2014, la Chișinău, Ziua Europei a fost sărbătorită pe 10 mai.

Iurie CHIRTOCA,
director al Palatului
de cultură al feroviarilor

Susținere reciprocă a veteranilor

Au trecut șaptezeci de ani de la terminarea celui de-al doilea război mondial. Or, generațiile ce s-au perindat au păstrat mereu vie memoria celor ce și-au pierdut viața în lupta cu fascismul. Se pregătesc să marcheze sărbătoarea Marii Victorie și oamenii muncii de la nodul feroviar Bălți, familiile lor și, desigur, membrii organizației din localitate a veteranilor, condusă de Mihail EȘAN. În ziua de 9 Mai ei vor depune împreună cu ceilalți flori la monumentul ostașului-eliberator de pe teritoriul depoului de locomotive și la obeliscul din scuarul gării, unde în cele două morminte frățești zac rămășițele pămîntesti ale victimelor crudului bombardament al stației Bălți-Slobozia de către aviația fascistă. S-a întîmplat aceasta imediat după eliberarea orașului. Exploziile au fost atît de puternice și distrugătoare, încît, după cum povestesc martorii oculari, cadavrele oamenilor atîrnau chiar și pe copaci.

Depunerea de flori este și un omagiu adus veteranilor războiului, care după distrugerea fasciștilor au schimbat uniforma ostășească cu salopetele de lucru și au muncit la întreprinderile nodului feroviar. Semnificativ a fost aportul lor la asigurarea circulației trenurilor. Numai la depoul de locomotive au activat mai bine de 100 veterani. Voi aminti aici de N.Sapega, participant la asaltul reihstagului, care a luptat în vestitul batalion al căpitanului L.Zincenco, P.Coren, luptător contra colaboraționiștilor în Spania, iar mai apoi — pe fronturi contra Germaniei hitleriste și la Halhin-Gol. În calitate de comandant curajoș și-a câștigat gloria locotenentului M. Verihovskii, chiar din primele zile ale războiului a remorcat eșaloane militare spre linia frontului V.Nevzorov. Pot fi enumerați și mulți alții, dar inima se strînge de durere: majoritatea nu

mai sînt în viață, au plecat la ceruri ca să nu se mai întoarcă niciodată. Astăzi din cei 472 veterani și participanți ai celui de-al doilea război mondial — membri ai organizației veteranilor au rămas doar patru persoane. E vorba de Nicolae Kozub, Daniil Pcela, Vladimir Vladîșevskii și Anatolie Abasin.

Consiliul veteranilor nodului feroviar continuă să fie un centru cu adevărat atractiv pentru oamenii în etate.

Consiliul acordă ajutor la soluționarea problemelor acute, expediind cereri în scris autorităților municipale, oferă consultații juridice. Sînt vizitate persoanele grav bolnave la domiciliu și la spital. Organizația se bucură de susținerea Consiliului municipal al veteranilor.

E necesar a menționa, că sînt de mare folos ajutoarele materiale oferite de primăria din localitate și calea ferată, care compensează cît de cît pensiile sociale mizere ale pensionarilor și invalizilor. Celor mai nevoiași primăria le acordă cite 500 lei lunar, iar cei ce renunță la bani beneficiază de mese de caritate. A fost mărită pînă la 150 km distanța pentru călătoria gratuită a foștilor feroviar cu trenurile diesel locale. Consiliul veteranilor găsește înțelegere din partea comitetului

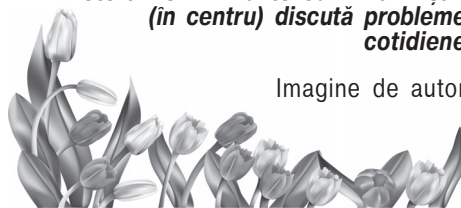
sindical al nodului feroviar, a conducătorilor întreprinderilor de aici, în particular ai stației Bălți-Slobozia, depoului de locomotive și remizei vagoane, secției liniei. El beneficiază de sediu, legătură telefonică, este organizată abonarea la ziarul «Veteranul». Iar «Feroviarul Moldovei» li se oferă veteranilor gratuit. Astfel ei au posibilitatea de a fi la curent cu cele ce se întîmplă la calea ferată, a publica în paginile ziarului felicitări cu ocazia jubileelor și condoleanțe.

Împreună cu președintele M. Eșan, din componența Consiliului veteranilor mai fac parte V.Bugaevskaia, L.Stakanova, V.Ocolot, I.Sfirnei, V.Șașurin. Toți sînt foarte activi, mereu dornici să vină în ajutor, ceea ce e foarte important în aceste vremuri grele pentru oamenii în etate.

Vladimir DOBREANSCHI

ÎN IMAGINE: membrii Consiliului veteranilor în frunte cu Mihail Eșan (în centru) discută probleme cotidiene

Imagine de autor

După infrângerea forțelor inamice în Carelia de Sud și ieșirea din război a unui din alianții Germaniei în Marele război pentru apărarea Patriei — Finlanda, în toamna anului 1944 s-au creat condiții favorabile pentru izgonirea completă a ocupanților din Zapolearie. La nord comandamentul hitlerist amplasase forțe terestre, aeriene și maritime semnificative. Pe direcția Murmansk se afla corpul 19 de pușcași alpini ai armatei a 20-ea de munte, alcătuit din trei divizii și patru brigăzi — circa 53 mii de oameni. Unitățile Frontului Carel sovietic urma să ocolească inamicul prin tundră și să-l distrugă. Anume aici, în batalionul 94 a ajuns în acel moment fierbinte, de mare răspundere Daniil PCELA, proaspăt mobilizat împreună cu alți recruți.

Genistul Pcela n-a greșit niciodată

— Am coborât din eșalonul militar la o mică stație feroviară nu departe de Murmansk, — își amintește veteranul evenimentele din acea vreme. — Ne-am aliniat în coloană și am pornit pe jos în direcția de unde se auzea canonada. Am ajuns în zona cu tranșei, ambrazuri și am conștientizat, că ne aflăm pe prima linie, față în față cu fasciștii cuibăriți nu departe.

Clima aspră a tundrei l-a impresionat prin excepționalitatea sa pe tinărul soldat din satul moldovenesc Moșana. Dar atunci, când batalionul a trecut în subordinea genștilor, frumusețea naturii, luminată de aurora boreală, putea să explodeze pentru fiecare dintre ei în orice moment. Înarmați cu niște cângi speciale, Daniil și camarazii săi de arme căutau prin tufișurile de mesteacăn pitic și mușchi mine mascate cu migală de nemți. Doar astfel puteau fi create în acel mare cimp minat treceri pentru soldații noștri, necesare pentru a ataca pe neprins de veste inamicul. Era suficient un pas greșit, cea mai mică

neatenție și puteai zbura în aer, sfîrtecat în bucăți. Era nevoie de adevărat curaj pentru a îndeplini zi de zi o asemenea muncă extrem de grea și periculoasă.

Odată cu înaintarea frontului D.Pcela a fost transferat la Murmansk, unde pînă în anul 1950 a păzit depozitele militare. Demobilizîndu-se în grad de sergent inferior, s-a întors la Bălți și s-a angajat la remiza vagoane din localitate. A muncit lăcătuș, timplar, revizor vagoane pînă la atingerea vîrstei de pensionare, învrednicindu-se de medalia «Pentru vitejie în muncă». De la război păstrează cu grijă medalia «Pentru Victorie asupra Germaniei în Marele război pentru apărarea Patriei din anii 1941-1945». Unul din feciorii săi, Victor, a luptat în Afganistan și a simțit pe pielea proprie ororile războiului.

Vlad DOBROV

ÎN IMAGINE: veteranul de război, fostul genist Daniil Pcela

Imagine de autor

PURUREA VIE MEMORIA

În micul scuar din centrul localității Ocnîța se află monumentul ostașului-eliberator. În fiecare an pe 9 Mai vin incoace cu buchete de flori vii locuitorii pentru a cinste memoria celor ce nu s-au mai întors de pe cimpurile de luptă. Împreună cu ceilalți vine și veteranul cu templele încăruntite — Mihail NOVICIUC, care a îndurat în acele vremuri de răstriește toate grozăviile războiului.

In februarie 1944 a fost trimis pe front tatăl său, care așa și nu s-a mai întors la vatră în satul ucrainean Popeliuhi din raionul Murovano-Kiriloveț (nu departe de Ocnîța), căzînd cu moarte de erou. Iar în luna martie în casa lor simplă de la țară mama usca deja pesmeți pentru fecior. El a fost încorporat în una din brigăzile diviziei 27 de trupe aerportate, care în orașul Kerjaci din regiunea Ivanovo era pregătită pentru a fi debarcată în spatele frontului în zona lacului Balaton din Ungaria. Sărituri de antrenament cu parașuta, exerciții de luptă corp la corp, trageri din tipuri de arme diferite — toate acestea ar fi fost de mare folos în confruntarea cu fasciștii.

Dar în curînd situația pe front s-a schimbat cardinal și brigada, care conform noului obiectiv tactic a devenit regimentul 36, a fost dislocată în preajma orașului Sekesfehervar. De acolo a parcurs cu lupte toată Ungaria, Austria, a participat la forțarea râurilor Visla și Odra.

Lupte deosebit de grele și singeroase au avut loc pentru eliberarea orașului Budapesta. Situația era foarte complicată, deoarece fasciștii și acoliții lor, presimțindu-și sfîrșitul, impușcau cu înverșunare din geamurile și podurile blocurilor cu multe etaje. Între timp, ostașii sovietici care înaintau se aflau mai mult în spațiul deschis al străzilor, asupra cărora era îndreptat focul. Astfel moartea îi urmărea la fiecare pas. Iar lângă Viena desantul din care făcea parte și Mihail Noviciuc a trebuit să țină piept atacului sălbatic al unor esesoviști în stare de ebrietate, care nu mai aveau nimic de pierdut.

I s-a întipărit în memorie eliberarea unui lagăr de concentrare de pe teritoriul Germaniei, în care erau ținuți în condiții inumane soldații sovietici făcuți prizonieri, dar și persoane civile. Cînd pușcașii au pătruns după sirma ghimpată, printre bărăciile de acolo mai fumegau încă coșurile crematoriului. Chiar și înainte de a se retrage fiarele fasciste continuau să ardă oamenii de vii.

Pentru bărbăția de care a dat dovadă Mihail Noviciuc a fost decorat cu ordenul «Marele război pentru apărarea Patriei», gradul II, cu două medalii «Pentru vitejie», cu medalia «Pentru asaltul Vienei», a primit o scrisoare de mulțumire din partea comandantului suprem. Iar în perioada de pace a muncit vreo cincizeci de ani la nodul feroviar Ocnîța în calitate de lăcătuș, revizor vagoane, responsabil de tură la revizia tehnică și comercială din localitate a remizei vagoane nr.3. Pentru munca sa a fost distins cu Diploma de onoare a Prezidiului Sovietului Suprem al RSSM, numele său este înscris în Cartea de Onoare, care se păstrează la Muzeul gloriei de luptă și de muncă al remizei vagoane. A fost ales președinte al Consiliului veteranilor din localitatea Ocnîța.

Zilele groaznice ale războiului nu pot fi uitate. Or, nici astăzi oamenii nu se bucură de liniște, deoarece pe planetă au apărut iarăși numeroase «locuri fierbinți», unde își pierde viața populația nevinovată. Trebuie să se facă tot posibilul pentru a împiedica oamenii cu ambiții politice nesănătoase să se omoare unii pe alții, să învețe a soluționa conflictele apărute prin metode civilizate pașnice.

Vladimir SEVERNII

VĂ MULȚUMIM și succese în continuare!

Pe 30 aprilie 2015 și-a încheiat activitatea de muncă la Magistrala moldovenească Inna Vodeanițkaia, care a ocupat o perioadă îndelungată funcția de vicepreședinte al Sindicatului feroviarilor din Moldova. A început aceasta acum 49 de ani, după absolvirea unei școli medii din Chișinău.

Căpătînd studii superioare la Institutul de ingineri în transportul feroviar din Dnepropetrovsk, specialitatea inginer-economist, Inna Vodeanițkaia a fost angajată la depoul de locomotive Chișinău.

Din anul 2003, activînd în calitate de vicepreședinte al Sindicatului feroviarilor, a reușit să pregătească un număr mare de lideri sindicalști pentru această organizație profesională a Căii Ferate din Moldova.

O asemenea activitate profesională rodnică și de lungă durată a acestei doamne se explică prin capacitățile sale organizatorice extraordinare și gradul înalt de responsabilitate. Dînsa a fost mereu gata să vină în ajutor cu vorba și cu fapta. Posedînd intuiție, bunăvoință și tact, capacitate de a uni oamenii, ea reușea să susțină inițiativele de jos, să mențină stilul creativ în activitatea sindicatului de profil și să realizeze ideile pozitive, să fie alături de colectivul, care astăzi este considerat pe bună dreptate lider în Moldova la diverse capitole: activitate de producere, sport, activitate artistică de amatori.

Inna Vodeanițkaia a fost decorată în repetate rînduri de către Confederația Națională a Sindicatelor din RM: cu Insigna de onoare, cu Diploma de onoare a Confederației generale a sindicatelor etc. În anul 2012 a fost distinsă cu insigna profesională supremă — «Feroviar de onoare».

Vrem să vă dorim, stimată Inna Vodeanițkaia, drum bun și succese în continuare, multă sănătate și viață lungă, fericită în compania oamenilor apropiați și dragi inimii dumneavoastră.

Vă mulțumim pentru devotamentul demonstrat Sindicatului feroviarilor din Moldova și pentru profesionalism.

Prezidiul Federației Sindicatului feroviarilor din Moldova

■ PREGĂTIM CADRE

Perioada de stagiere a studenților e pe sfîrșite

Se apropie de sfîrșit practica de producere a studenților Universității Tehnice din Moldova (UTM), care se desfășoară în secțiile de reparație ale depoului de locomotive Chișinău. Pe parcursul a aproape două luni două grupe de studenți din anii 2 și 3 ai facultății «Ingineria în domeniul mecanicii, industriei și transportului», specialitatea «Ingineria și tehnologia transportului feroviar» au luat cunoștință cu mare interes de procesul tehnologic de reparație în depou.

Cei 28 de studenți ai UTM, ghidați de specialiștii principali ai depoului de locomotive nr.1, dar și de conducătorul programului «Ingineria vehiculelor auto și feroviare» din cadrul departamentului transport Ilie Manole, doctor în științe tehnice, conferențiar universitar la UTM, șef al cursului de stagiere, află în detalii și studiază în practică în secțiile de reparație ale depoului specificul procesului tehnologic complicat.

În sala de studii tehnice a depoului studenții — viitorii specialiști ai transportului feroviar — sint atenți la fiecare cuvînt al unui din specialiștii principali de la întreprindere — Vladimir Ciui, maistru superior de categoria I pentru reparația locomotivelor și trenurilor diesel, care le povestește despre osiile montate.

La sectorul reparație cu ridicare a locomotivelor și trenurilor diesel tinerii sint numai ochi și urechi la ceea ce spune Valeriu Șanuhin, lăcătuș de categoria a V-ea pentru reparația materialului rulant, decorat cu

medalia «Meritul Civic». Pe parcursul celor 34 ani de muncă în depou el a aflat toate secretele profesiei, de aceea le demonstrează cu plăcere și într-o manieră accesibilă studenților, cum se măsoară parametrii osiilor montate, cum decurge procesul reparației bușelor osiei montate (în imagine).

Pregătirea tinerilor specialiști este unul din obiectivele prioritare ale ÎS «Calea Ferată din Moldova». De aceea și administrația depoului de locomotive din capitală în particular acordă multă atenție organizării stagiilor practice a studenților UTM, în cadrul căreia viitorii feroviar iau cunoștință de tehnica complicată folosită la calea ferată, de procesul tehnologic de îngrijire și reparație a materialului rulant, preiau experiența celor mai buni specialiști ai întreprinderii.

Liliana NICHIFOROV

Imagine: Iurie KOZLOV

Obeliscul de la st. Bălți-Slobozia

Eroismul nu poate fi dat uitării

(Sfârșit. Începutul in pag.1)

unui bombardament efectuat de șapte avioane inamice, fiind rănit, a transportat echipa de reparatori la o stație din preajma liniei frontului.

La depoul de locomotive Bender se desfășura în mod organizat demontarea utilajului și încărcarea acestuia în vagoane. Lucrările erau dirijate de șeful depoului D.Danilenco. Părăsind stația printre ultimii, feroviarii din grupurile operative dis-trugeau în urma lor linia de cale ferată.

În condiții grele de război pe sectorul Prut feroviarilor filialei Basarabeasca organiza circulația trenurilor. Multă rezistență, îndeminare și un înalt nivel de organizare au demonstrat maestrul remizei vagoane C.Crasnicov, inginerul G.Vasiliev, electro-montorul A.Velgus, fierarul G.Duminica.

Pe 25 iunie 1941 în timpul unui puternic atac aerian la stația Basarabeasca specialiștii trenului de intervenție A.Smolîn, V.Brezinskii, M.Ceantov au dat dovadă de bărbăție și eroism. Tractoristul A.Smolîn a fost ucis de explozia unei bombe. În timpul bombardamentului la stație au fost răniți impiegatul de mișcare A.Hazov și operatorul V.Danilov, dar ei și-au continuat munca. La locul de muncă și-a pierdut viața operatorul stației I.Munița.

Pe 17 iunie 1944 aviația inamică a bombardat timp de patru ore la rind nodul feroviar Bălți. După cum spun martorii oculari, au fost lansate peste 160 de bombe, au fost distruse depoul de locomotive cu abur, liniile din stație, macazuri. Au fost

deteriorate 7 locomotive cu abur, peste 8 kilometri de linii de comunicație, peste 80 vagoane cu tehnică militară, 4 depozite de marfă. Dușmanul credea că stația nodului feroviar va fi complet distrusă și armata adversarului va fi lipsită de una din cele mai importante căi de comunicație. Dar s-a înșelat. Imediat ce bombardamentul s-a sfârșit, sute de feroviar, membrii familiilor acestora, numeroși locuitori ai orașului — în total peste 1230 persoane — au pornit la restaurarea nodului feroviar. După 16 ore de muncă eroică spre front au pornit primele eșaloane.

Al doilea război mondial a provocat imense daune Căii Ferate din Moldova. Au fost afectate și distruse 20 la sută din liniile principale, 30 la sută din liniile stațiilor, jumătate din clădiri, cele mai importante poduri peste Nistru și Prut, au fost demontate și strămutate 100 kilometri de șine, 90 la sută din strunguri și utilaje, 30 la sută din liniile de comunicație etc.

În anul 1944, după eliberarea ținutului de sub ocupația fascistă a început perioada dificilă a refacerii infrastructurii feroviare distruse. Fiecare zi de muncă era plină

Monument in cinstea ostașului la depoul de locomotive Bălți

de exemple de eroism ale feroviarilor moldoveni. Chiar din primele zile ale anului 1945 despre bărbăția și curajul colectivului căii ferate moldovenești a început să povestească în paginile sale ziarul «Feroviarul Moldovei», care și-a reluat activitatea după pauza provocată de război.

Astăzi paginile îngălbenite de vreme ale principalului cronicar al Magistrălei moldovenești se păstrează cu grijă la Biblioteca națională a RM. Din fotografiile publicate în ele ne privesc chipurile luminoase, inspirate de măreția ideii comune, ale feroviarilor din acea vreme, iar în materialele citim povestiri adevărate despre marea lor faptă de eroism în lupte și în muncă.

Irina KRAEVSKAIA

Imagini: Iurie KOZLOV

IS «Calea Ferată din Moldova» solicită prelungirea autorizației de folosință specială a apei din sonda arteziană fără număr la stațiunea de agrement «Feroviarul», or.Vadul lui Vodă.

OFERTE DE MUNCĂ

STAȚIA CHIȘINĂU angajează urgent **lăcătuș-instalator sanitar, tâmplar.** Studii medii tehnice, experiență de muncă în domeniu. **PRIN TRANSFER.**

Informații la telefoanele:
022 83-22-50, 022 83-41-57, 022 83-47-10

Colectivul și comitetul sindical din cadrul Administrației căii ferate exprimă condoleanțe inginerului-coordonator al Centrului de reparație a vagoanelor Marina IAKUNINĂ în legătură cu decesul

MAMEI

Îmi exprim sincera recunoștință colegilor mei, colaboratorilor Administrației Căii Ferate din Moldova, colectivelor gospodăriei vagoane pentru susținere și ajutorul acordat în legătură cu decesul mamei.

**Cu respect —
Marina IAKUNINA**

FELICITĂRI!

Colaboratorii arhivei, bibliotecii și muzeului IS «Calea Ferată din Moldova» o felicită din toată inima cu ocazia JUBILEULUI din ziua nașterii pe **Liubovi KOROIOVA.**

*Un cor de îngeri să-ți vegheze viața
Pe unde mintea pași-ți va purta,
Să te trezești în fiecare dimineață
Cu soarele-n priviri și flori în fața ta.
Covor de trandafiri să ți*

*se-aștearnă-n cale
Și orice deal să ți se pară vale,
Să treci cu ușurință peste toate,
La tot ce-i greu să spui: «Se poate!»*

Colectivul și comitetul sindical ale Administrației Căii Ferate din Moldova adresează felicitări de ziua nașterii inginerului Centrului de reparație a locomotivelor **Alexandru CIUI.**

— Vă dorim în orice situație să pășiți înainte și să aveți mereu încredere! Să atingeți nivelul rîvnit de viață și reușite profesionale, să aveți tot ce vă trebuie pentru a fi fericiți și impliniți! Felicitări, dragul nostru coleg!

Administrația și comitetul sindical ale secției liniei nr.3 Basarabeasca vin cu felicitări de JUBILEU către **Petru TOMAILI,** mastru-picher al districtului 10.

*Noi îți dorim din suflet sănătate,
Noroc, fericire, bucurii,
Să ai mereu succese-n toate,
Mulți bani în pungă și doar împliniri!*

De ziua nașterii administrația și comitetul sindical ale secției liniei nr.3 Basarabeasca îi felicită cordial pe **Boris PAVALA-CHI,** mastru-picher la districtul 16, **Anatolie CIOCLEA,** mastru al sectorului tera-

sament, **Gheorghe MALCOCI,** mecanic-șef, **Inna BEZIAZICINAIA,** contabil al întreprinderii, dorindu-le:

*S-aveți gîndul plin de soare,
Viața — plină de culoare,
Inima — de bucurie,
Casa — de ce vă mîngîie,
Să trăiți cum vă doriți
Mulți, mulți ani fericiți!*

Administrația și comitetul sindical de la remiza vagoane frigorifere Basarabeasca îi felicită la împlinirea a 40 de ani pe **Alexei BOGDAN,** lăcătuș pentru reparația curentă a vagoanelor, și **Nicolae ȘCIUPAC,** mecanic al rezervei.

*Un motiv de bucurie
Toată viața să vă fie,
Să vă treacă anii lin,
Fără ghinion și chin.*

Comitetul sindical al secției Chișinău semnalizare și comunicații și colectivul centralei telefonice de la stația Chișinău o felicită cu drag pe **Natalia POPOVA,** telegrafistă-brigadier, cu ocazia JUBILEULUI din ziua nașterii.

*Să plouă-ncet de-asupra ta
Cu picături de fericire,
Să fie visul tău un zbor de împlinire...
Să ai oricînd în drumul tău un soare
zimbitor,
Să ai alături chipuri dragi și-un inger
păzitor!*

Comitetul sindical al secției Chișinău semnalizare și comunicații vine cu felicitări de JUBILEU către **Svetlana CERNIȘOVA.**

*Să calci mereu pe trandafiri și flori
nemuritoare,
Să ai oricînd priviri ca razele de soare,
Să ai o viață ca-n povești cu vise
împlinite,
Să dărui celor dragi doar clipe fericite!*

Cu prilejul zilelor de naștere **Aliona GOGA,** zugrav, și **Victor HARCEL,** sudor, de la remiza vagoane Bălți sint felicitări de către administrația și comitetul sindical ale întreprinderii.

— Vă dorim multă sănătate, succese în domeniul muncii, bunăstare și realizarea tuturor doleanțelor!

■ În clipele de răgaz

UNUL DIN MUNCHEN	FEMEILE DIN CĂRȚI	DOCTORUL ANIMALELOR DIS-TANTATA	ZENO ENE
ROȘII	CUVANT		
PETITIE			CERCETAT
BOGDAN BARBU	IN FILM!	A BRAZDA	
RECON-CILIA	GRAFIE	COMIC	
PRIETE-NEASCA	MAMIFER TIBETAN	FRUNZA DE BRAD	PLANTA TEXTILA
GRADINA PUBLICA			VULCAN SICILIAN
ROȘII IN LAN		CAFEA SOLUBILA	NUCLEU DE NEON
		NOTA 7	IN SALA!
ARE GAURI DE SUFLAT	VERS	JALONATA	DUȘMANIE
	PREFIXUL VECHIMII		IN CERCII
		RECAL-CITRANT	NEVOIASA
		OPRIRE PE TRASEU	SINCERE
	REMOR-CAT		
	A ZVANTA		COTE MEDII
ASALT		GETI	CU PARUL ONDULAT
ADUNAREA VRAJITOARELOR		TUDOR NAIGU	
GALCI		ADEMENIT	USCAT
	CE TINE DE UN POPOR	PANA	
SALA PENTRU FESTIVITATI			COLECTIV FEMININ
		MELODIE	

Din revista «Integrame pentru toți»